Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 185. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 27-го ВЕРЕСНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 27, 1985 No. 185. VOL. XCII.

1000-ЛІТТЯ ХРИСТЯНСТВА

ПАРАФІЯ В НЮАРКУ ПОДАРУВАЛА 10,000 ДОЛ. НА ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ

Отці, мужі довір'я і члени Парафіяльної ради церкви св. І. Хрестителя в Нюарку.

Нюарк, Н.Дж. — Нова поважніша сума на науковe відзначення Тисячоліття Хрищення Русі-України — Гарвардський Проєкт вплинула від української католицької парафії св. І. Хрестителя в Нюарку. Це перша українська парафія в країні, яка зложила таку пожертву на Гарвардський Проєкт.

Парох, о. Михайло Кучмяк, мужі довір'я та члени Парафіяльної ради своїм рішенням жертвували 10,000 долярів на здійснення Гарвардського Проєкту не тільки самі виявили зрозуміння для цього величнього пляну, але вони дали приклад для всіх інших громад йти їхніми слідами. Якщо додати 35,000 дол., що їх досі жертвували Владики ЗСА та Канади, то відґуком на їхні жертви серед їхніх парафій є вже згадана пожертва не реалізацію Гарвардського Проєкту.

В РИМІ ПОЧАВСЯ СИНОД ІЄРАРХІЇ УКЦЕРКВИ

Рим (Владика В. Лостен, тел.). — Черговий Синод ієрархії Помісної Української Католицької Церкви почався тут в неділю, 22-го вересня і триватиме до суботи, 5-го жовтня. Це вже третій з ряду Синод ієрархів ПУКЦеркви за благословленням Папи.

Синоди мають давню традицію, зокрема у Східніх Церквах. Синоди — це традиційний спосіб правління у Церкві.

За благословенням Папи ієрархія ПУКЦеркви відбуває свої синоду вже від 1980 року, коли Папа Іван Павло II був предсідником Синоду, який був скликаний в цілі вибору наслідника Патріярха Йосифа.

Теперішній Синод має адміністративний характер. Його програма є широка і займається різними потребами і проблемами ПУКЦеркви.

Найважливішою темою обговорення є Тисячоліття Христянства в Україні. Українська Католицька Церква є спадкоємцем духової спадщини древньої Київської Русі, яка прийняла християнство за Володимира Великого в 988 році, отже ювілей припадає на 1988 рік. Програма святкувань — урочистостей, проєктів і пам'ятників буде остаточно устійнена.

Жорстоке і безпощадне переслідування віруючих християн в Україні є великою журбою для 17 Єпископів-Отців Синоду. Вони уболівають над терпінням їхніх братів і сестер.

Пд сучасну пору виготовляється нове канонічне право для Східніх Церков. Нове законодавство нормуватиме життя майбутніх поколінь, в тому й українців. Синод отже буде застановлятися над ревізією церковного права.

Інші питання, що їх синодальні отці візьмуть до уваги — це покликання, Літургія, екуменічний діялог з православними братами і іншими, беатифікація і канонізація можливих святих чи ісповідників ПУКЦеркви.

Синодальні отці матимуть авдієнцію у Папи Івана Павла II, який від самого початку свого понтифікату виявив велике архиєпископське затурбовання ПУКЦерквою, яка знаходиться у важких обставинах, подібно як і його материнська Церква. Пастирі ПУКЦеркви щиро доцінюють підтримку і заохоту Папи.

КОНҐРЕС ПРИСТУПИВ ДО РОЗГЛЯДУ ПОДАТКОВОЇ РЕФОРМИ

Вашінґтон. — Речник Білого Дому Едвард Джереджан сказав репортерам, що на думку президента Роналда Реґена, Конґрес може ще в цьому році прийняти законопроєкт про податкову реформу, хоч республіканські і демократичні лідери Конґресу твердять, що до кінця цього року рішення про реформу не буде прийнято у зв'язку з браком часу на обговорення законопроєкту.

Комісія законодавчих пропозицій Палати Репрезентантів приступила до обговорення податкової реформи. Голова комісії демократ Дан Ростенковскі висловив надію, що Палата Репрезентантів зможе представити Сенатові в другій половині жовтня одобрений нею законопроєкт. Лідер республіканської більшости в сенаті Роберт Дол сказав, що якщо сенатори не дістануть законопроєкту до 15-го жовтня, то нема ніякої надії, що вони завершать роботу з законопроєктом до різдвяних вакацій.

Прихильники президента Р. Реґена вважають дуже важливим, щоб законопроєкт, пройшовши обі палати Конґресу, був представлений в Білий Дім вже в цьому році. В 1986 році відбудуться часткові вибори до Конґресу.

Оскільки в запропонованому Реґеном проєкті податкової реформи є суперечливі питання і такі питання безумовно залишаться в законопроєкті Конґресу, то в наступному році конґресмени, яких чекають перевибори, будуть керуватися при обговоренні нового податкового законодавства своїми вузькими політичними інтересами. В тому випадку законопроєкт про реформу почне обростати різними доповненнями і поправками, які фактично зведуть нанівець основні пропозиції Реґена. Саме тому, вважають прихильники Президента, законопроєкт треба прийняти в 1985 році — перед початком інтенсивної виборчої кампанії.

ДЖ. ШУЛЦ ЗУСТРІВСЯ З Е. ШЕВАРДНАДЗЕ

Ню Йорк. — Державний секретар ЗСА Джордж Шулц і міністер закордонних справ СССР Едуард Шеварднадзе зустрілися в середу, 25-го вересня, і розмовляли на протязі чотирьох годин в совєтській місії при Об'єднаних Націях, але жадних нових пропозицій Шеварднадзе не висунув.

Ще до початку зустрічі двох міністрів було відомо, що вони займуться обговоренням питань, які будуть розглянуті в листопаді в Женеві під час зустрічі на вершинах між президентом Роналдом Реґеном і генеральним секретарем ЦК КПСС Михайлом Горбачовим.

Зустріч Дж. Шулца і Е. Шеварднадзе відбулася після того, як вони виступили в Об'єднаних Націях. Совєтське пресове агентство ТАСС назвало виступ державного секретаря ЗСА „наклепницьким", а виступ Шеварднадзе „конструктивним", який „служить справі миру".

До зустрічі з Шеварднадзе державний секретар ЗСА зустрічався з міністром закордонних справ Західньої Німеччини Гансом-Дітріхом Ґеншером і міністром закордонних справ Англії Джефрі Гов.

Товариство св. Софія розгортає працю

Ст. Катаринс, Онт. (Т-во св. Софія). — В останніх роках, Релігійне Товариство св. Софія розгорнуло багатогранну працю в намаганнях здобути визнання українського католицького патріярхату та в обороні прав Української Католицької Церкви в Україні та на Заході. Продовжуючи спадщину Блаженнішого Патріярха Йосифа, св. Софія користується великою підтримкою мирянства. В цей час, дня 30-го вересня (день. св. Софії) товариство рік-річно звертається до вірних знову виявити моральну та матеріяльну підтримку товариства, складаючи пожертви на Патріярший Фонд „св. Софія".

Вже в цьому році ці пожертви допомогли:

- надати чотири стипендії, які уможливили участь українських студентів з Канади в літніх курсах Українського Університету;
- допомогти страждаючій Церкві в Україні;
- видати біографію Слуги Божого Андрея англійською мовою;
- розгорнути велику інформативну працю серед англомовної преси;
- відбути симпозіюм у Вінніпезі в річницю смерти св.п. Патріярха Йосифа;
- та підтримувати патріярші установи в Римі.

Пожертви можна складати на адресу: St. Sophia Religious Association, 85 Lakeshore Rd., St. Catharines, Ont., L2N 2T6. Canada.

„ЖНИВА РОЗПАЧУ" ВИСВІТЛЯТЬ НА НЮЙОРКСЬКОМУ ФІЛЬМОВОМУ ФЕСТИВАЛІ

Джерзі Сити, Н.Дж. — Як інформує останніми днями Комітет Дослідження Голоду в Україні в Торонто, фільм „Жнива розпачу" про штучний голод в Україні в 1932-33 роках офіційно прийнято на Нюйоркський фільмовий фестиваль.

У понеділок, 7-го жовтня, ц.р., о год. 2:30 по полудні, буде пресовий перегляд фільму, після чого буде період питань та відповідей, як і після інших фільмів, які переглядатимуться тут. Комітет уважає, що якнайбільша кількість українських пресових кореспондентів була б дуже побажана для цього перегляду. Важливо теж, щоб присутні запитували про штучний Великий голод, про намагання певних чинників його замовчати тощо. Продюсер фільму „Жнива розпачу" Славко Новицький і деякі члени Комітету Дослідження Голоду в Україні з Торонто будуть присутні на перегляді і вони відповідатимуть на поставлені питання.

У вівторок 10-го жовтня, о год. 6:15 вечора, буде фільм висвітлено для загального громадянства. Зову ж комітет звертається із закликом до українського громадянства прийти масово на цей сеанс. Для повніших даних слід телефонувати або писати на адресу: Mr. Hap Hatten, Film Society of Lincoln Center, 140 West 65th St., New York, N.Y. 10023, tel.: (212) 877-1800, ext. 562. (Publicity Director).

Фільм вже передавався по телевізійній мережі Сі-Бі-Сі в Канаді з великим успіхом і комітет робить старання, щоб котрась із чотирьох телевізійних американських мереж висвітлила цей фільм в ЗСА.

Їдуть на висвячення єпископа

Іст Порт, Н.Й. — Парафія української православної церкви Св. Марії в цьому місті влаштовує в неділю, 6-го жовтня, поїздку автобусом до церкви — пам'ятника св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж., на висвячення отця архимандрита Антонія Щерби.

Учасники поїздки візьмуть участь у церемонії висвячення і бенкеті після чого в 1:30 год. по полудні відбудеться концерт.

Автобус від'їде з-під церкви Св. Марії в 6-ій год. вранці; під час їзди в автобусі подаватимуть каву і пампушки. Автобус зупиниться на вигідному місці на Лонг Айленд Експресвей, щоб забрати бажаючих приєднатися до цієї поїздки.

Квитки для цієї подорожі можна придбати, телефонуючи отцеві Франкові Ґамбурелло на числа: (516) 744-3612 або (516) 727-3325

Москва порушує власний мораторій

Вашінґтон. — Як повідомляє газета „Вашінґтон Пост", директор військово-політичного відділу державного Департаменту ЗСА Аллен Голмс заявив у Брюсселі, що за останні три місяці Совєтський Союз встановив ще 18 ракет середнього засягу типу СС-20, не зважаючи на те, що у квітні Москва оголосила мораторій на їх розміщення.

Таким чином, загальна кількість цих ракет, кожна з яких має три нуклеарні боєголовки, становить тепер 441. Ця обставина може мати вирішальний вплив на позицію голляндського уряду щодо розміщення американських крилатих ракет. Це рішення повинно бути прийняте в листопаді цього року. Голляндія заявила, що якщо до 1-го листопада кількість ракет СС-20 переступить 378, то вона погодиться встановити в себе американські нуклеарні ракети, аналогічні до тих, що є вже в Англії, Італії і Західній Німеччині. Голляндія оголосила цю умову в червні 1984 року, коли Совєтський Союз мав саме 378 ракет СС-20.

У даний момент у країнах НАТО встановлено 134 з 572 „Першінґів-2" і крилатих ракет, намічених до розміщення. І одні і другі мають лише по одній боєголовці.

В РИМІ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ПАТРІЯРХА

Рим, (М. Коломиєць) — У день першої річниці смерти Патріярха Йосифа Сліпого, у суботу, 7-го вересня, понад 500 вірних з'їхалося сюди, до собору св. Софії, щоб вшанувати пам'ять Ісповідника Віри та ще раз підтвердити свою відданість його заповітам.

З усіх сторін вільного світу — з Европи, Південної і Північної Америки та Австралії — приїхали паломники на жалобні святкування, які відбулись тут 7-го — 10-го вересня.

Програма складалася з Архиєрейських Літургій, у яких брали участь Патріярх Мирослав Іван Любачівський, Єпископ Платон Корниляк із Західньої Німеччини та Єпископ Іван Пращко з Австралії, як також понад 20 священиків. Теж у неділю, 8-го вересня, на Архиєрейську Службу Божу у соборі св. Софії загостив Архиєпископ Мирослав Марусин від Конґреґації Східніх Церков.

(Фота М. Коломиєць)

Вірні під час Літургії у соборі св. Софії.

Впродовж чотириденних святкувань панував дух св. п. Патріярха Йосифа, а проповідники і доповідачі часто цитували слова Патріярха Йосифа з його Завіщання.

Ще під час першої Архиєрейської Літургії вірні та священики визнали Митрополита Любачівського Патріярхом, наслідником Патріярха Йосифа.

Після Літургії в суботу відбулася Панахида за душу покійного Патріярха Йосифа, у крипті св. Софії. Патріярші товариства з Америки та Европи, як і учасники з різних парафій, склали вінки при крипті, а мужеський хор „Прометей" при парафії свв. Володимира і Ольги в Чикаго відспівав Панахиду.

Програма поминальних днів у першу річницю смерти Патріярха Йосифа продовжувалася у приміщеннях „Домус Пачіс", осередку цих святкувань, де і перебувала більшість вірних.

Українське Патріярхальне Світове Об'єднання зорганізувало „форум мирян" на тему „Мирянин у Церкві", який відкрив провідник цих сесій, проф. Василь Маркусь, та попросив слухачів (коло 100) молитися за голову УПСО Богдана Лончину, який тяжко хворий.

Владика Іван Пращко, духовний опікун УПСО, виголосив слово до учасників, а пополуднева сесія форуму почалася від доповіді Б. Лончини „Завіщання Патріярха Йосифа", яку прочитав проф. Леонід Рудницький.

Доповідачами на сесії були Архимандрит д-р Іван Гриньох, д-р Кирило Митрович з Франції, який говорив про „Мирян після Другого Ватиканського Собору": проф. Володимир Кальваровський з Німеччини — „Миряни в поглядах Слуги Божого Андрея і Патріярха Йосифа", та інж. Олександер Прицляк із ЗСА — „Мирянські організації в УКЦ в діяспорі".

У суботу увечері відбулася поминальна тризна у „Домус Пачіс" у пам'ять Патріярха Йосифа. Парох церкви свв. Володимира і Ольги з Чикаго о. митрат Маріян Бутринський вміло провадив тризною, під час якої проф. Л. Рудницький виголосив доповідь про Патріярха Йосифа. Опісля складали слова співчуття представники різних українських організацій.

Відправа біля крипти Покійного Патріярха Йосифа.

У неділю, 8-го вересня, знов була відправлена Архиєрейська Служба Божа у соборі св. Софії, а відтак всі священики та вірні зійшли у крипту, де була відслужена

(Закінчення на стор. 3)

В СВІТІ

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ СОВЄТСЬКЕ статистичне управління, в серпні цього року видобуток нафти в СССР зменшився в порівнянні з серпнем 1984 року на 2,8 відсотка. За перші вісім місяців цього року видобуток нафти в Совєтському Союзі зменшився в порівнянні з таким же періодом минулого року на 3,6 відсотка. Виробництво сталі знизилося в серпні на 2 відсотки.

НАЙБІЛЬША ПІВДЕННОКОРЕЙСЬКА компанія виробництва автомобілів Гундай Мотор Ко., заявила, що вона підписала угоду з канадським міністром промисловости Сінклером Стівенсом про будівництво автомобільної складальної фабрики в Квебеку, правдоподібно в Монтреалі. Представники цієї компанії сказали, що С. Стівенс і президент компанії Чанг Се Юнг підписали цю угоду вартости 200 мільйонів долярів.

ЕСПАНІЯ ОГОЛОСИЛА, що має намір ввійти до координаційної комісії НАТО з багатосторонньої контролі над експортом. Комісія займається питанням експорту до комуністичних країн товарів, які можуть мати військове застосування.

КИТАЙСЬКІ СТУДЕНТИ провели одну з найбільших за останні роки демонстрацій, яка мала антияпонський характер і була організована для „відзначення" роковин так званого мукденського інциденту 1931 року, коли Японія окупувала південну Монджурію. Ця окупація була початком японської експансії в Китаї, яка закінчилася лише в 1945 році. Студенти викрикували антияпонські гасла „Геть японський мілітаризм!" і „Геть Накасоне!" Комуністичний уряд Китаю відзначив 40-ву річницю капітуляції Японії урочистими засіданнями, але зробив усе можливе, щоб не заторкнути національні почуття японців, бо Японія тепер є величезним торговельним партнером Китаю.

ВИСТУПАЮЧИ НА ПРЕСОВІЙ конференції, Альваро Хозе Бальдізон Авілес, який втік з Нікараґуа, сказав, що сандіністський уряд прикриває тисячі порушень прав людини і займається контрабандою наркотиків для фінансування шпигунства. 26-річний А. Бальдізон був головним слідчим в справах про порушення прав людини і близьким помічником міністра внутрішніх справ сандіністської хунти Томаса Борхе. Бальдізон говорив на пресовій конференції також про тортури ув'язнених в нікараґуанських тюрмах.

В АМЕРИЦІ

КОМІШИНЕР БЕЙЗБОЛУ Пітер Юберрот просить усіх грачів бейзболу з великих ліг добровільно піддаватися наркотичній перевірці тричі на рік, щоб очистити гру бейзболу, цей популярний американський спорт, від закиду зловживання наркотиками. На пресовій конференції в Ню Йорку у вівторок, 24-го вересня, комішинер з сумом ствердив, що над бейзболом „нависли чорні хмари" і тепер від грачів залежить ці хмари розвіяти. Комішинер також спинився над долею семи грачів, які добровільно призналися під час суду над двома доставцями наркотиків, що вони вживали наркотики. Покищо їх за признання не покарали, але П. Юберрот сказав, що він справу покарання ще вирішить в один бік або в другий, хоч за признання добровільне буде їм і пом'ягшена догана.

ІНФЛЯЦІЯ В АМЕРИЦІ дуже мала і ціни на споживчі товари зросли в серпні місяці лише на 0,9 відсотка, що в річному відношенні становить рату 3,3 відсотка, а це практично ніяка інфляція, коли по інших країнах інфляція становить тризначні, а то й чотиризначні числа. Ізраїль, наприклад, має інфляцію 900 відсотків, а найвище це число було в минулому році і становило 1,200 відсотків; найнижча рата інфляції там була 400 відсотків. Не ліпше мається справа і в країнах Південної Америки та в країнах Третього світу.

АМЕРИКАНСЬКУ ЗБРОЮ ВСЕ в більшій кількості перевозять контрабандою до інших країн світу, де, на жаль, цю зброю використовують в терористичних замахах, при чім часто-густо ці терористичні дії були звернені таки проти американців та проти офіційних місцевих чинників, які є дружні з Америкою. Про це широко звітує рапорт за 1984 рік, поданий Бюром алькоголю, тютюну та вогнепальної зброї. Найгірше те, що на підставі цього півріччя, бюро передбачає, що контрабанда зброєю збільшиться в 1985 році вдвічі, порівняно з попереднім. Заступник директора бюра Филлип С. МекҐвайр вказав на Фльориду, як головне місце перепачковування нелегальної вогнепальної зброї з Америки до інших країн, додаючи, що ця зброя дістається також, як не дивно, і в найглухіші закутки світу.

СЕКРЕТАР АМЕРИКАНСЬКОЇ фльоти (Navy) Джан Ф. Ліман зробив закид Конґресові та американським журналістам, що це у великій мірі через них у фльоті постали великі прогалини в ділянці збереження безпеки. Як відомо, в останньому часі виявилося серед працівників фльоти чимало шпіонів та інших „послугачів" чужих розвідок, які видавали морські військові таємниці ворогові. „Винуватцями" цього трагічного явища є до деякої міри і журналісти-репортери та законодавці тому, що вони занадто присікувалися до „надмірних цін" за молотки, попільнички, туалетні сидження для кораблів чи літаків та подібне, і офіційним чинником фльоти доводилося займатися цими дрібницями, а в той сам час безпека країни зазнала значної шкоди від укритих шпигунів, які мали таке „своєрідне прикриття" для своєї подривної діяльности у виді „ловитви" за спекулянтами, бо тільки цією ловитвою займалися інвестигатори майже стероризовані писаннями преси та тележурналістикою, і на справжню інвестигацію вже не було ні снаги, ні запалу.

НЕБЕЗПЕКА ПОЖЕЖІ в домах вдвічі зменшується, коли домовласники мають вірно заінстальовані димові детектори. Ці детектори повинні бути вмонтовані на кожному поверсі будинку з тим, що в пивниці детектор має бути на стелі близько східців. Інші детектори в домах повинні бути на стелі коло дверей до спалень і теж у вітальні. Детектор для диму повинен бути на віддалі принаймні шести інчів від місця, де стіна стикається зі стелею і далеко від повітяних вентиляторів. Детектори слід перевіряти щомісяця, чи справно працюють у них електичні батерійки, котрі треба змінювати щороку.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Виступ Шулца в ОН

У понеділок, 23-го вересня 1985 року державний секретар Джордж Шулц був першим із довгої черги промовців на 40-ій „ювілейній" сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Центральною темою його промови були американсько-совєтські відносини під кутом бачення заповідженої на дводенну зустріч 19-20-го листопада ц.р. у Женеві Роналда Реґена з Михаїлом Ґорбачовим. Але , зрештою, Шулц заторкнув у своїй промові всі найважливіші сучасні міжнародні проблеми, включно зі злощасним апартаїдом у Південній Африці та експортом комуністичної революції, що ним займається сандіністський уряд Нікараґуа.

Державний секретар закинув Москві, що вона веде антиамериканську пропаґанду, представляючи політику Америки і відносини в широкому світі односторонньо, фальшиво й у „кривому дзеркалі". Натякнувши на непоступливе становище Москви у справі так званої „зоряної війни", себто використання космічного простору для унешкідливлення ракетної атаки, Шулц закинув Москві, що вона сама віддавна переводить досліди у космосі з використанням його для військових цілей і прагне заборонити Америці те, що сама робить. Для нас, українців, та всіх поярмлених народів найцікавішою і найважливішою була та частина промови Шулца, в якій він таврував совєтський імперіялізм та назвав „борцями за волю" протикомуністичні рухи в Афганістані, Анґолі та Нікараґуа. Зрештою, загальний тон промови Шулца був примирливий. Він протиставив добру волю Америки осягнути порозуміння із СССР у справі редукції існуючого збройного арсеналу злій волі Москви, яка, вернувшись до Женевських переговорів у цій справі, відкидає всі ділові конкретні пропозиції Америки та займається тільки протиамериканською пропаґандою. Шулц твердив, що „тепер настала історична нагода зредукувати загрозу війни" і закликав виразно кремлівських володарів поважно про це переговорювати. „Давайте перейти до ділової справи з такою повагою, на яку заслуговує дана справа". Щодо становища Америки, то Шулц запевняв, що З'єднані Стейти поважно працюють над тим, щоби та зустріч (Реґена з Ґорбачовим) була продуктивною".

Державний секретар Шулц з'ясовував становище ЗСА ще перед своєю конференцією із совєтським міністром закордонних справ Едвардом Шеварднадзе, який промовляв після Шулца. Але американські коментатори звернули увагу, що той совєтський наступник Андрея Ґромика мав уже 70-хвилинну розмову з британським міністром закордонних справ Джеффрі Гав і не виявив ніякого поступливого становища. На п'ятницю цього тижня заповіджено подорож Шеварднадзе до Білого Дому. Це мала би бути найбільш авторитетна підготова зустрічі Реґена з Ґорбачовим і тому хід і вислід першої наради нового совєтського міністра закордонних справ американським президентом буде авторитетним показчиком, чи ота листопадова „конференція на вершинах" у Женеві принесе світові будь-яку користь.

З інших згаданих вище справ, що їх заторкнув у своїй промові державний секретар Шулц, звернула увагу його різка оцінка ситуації у Південній Африці та в Центральній Америці. Південно-африканському білому урядові Шулц закинув, що той, замість переговорювати з найбільш авторитетними представниками чорного населення — запроторює їх до в'язниці. Шулц не залишив ніякого сумніву щодо неґативного становища Америки супроти південно-африканської системи апартаїду. Це справа вже є ще буде розглядатися на форумі Ради Безпеки ОН, бо Совєтський Союз використовує заколот довкола апартаїду не так задля покращання правно-державного становища чорної більшости в Південно-Африканській Республіці, а для своєї пропаґанди серед Третього світу зверненої проти Заходу.

Міністер закордонних справ Нікараґуа негайно запротестував проти твердження Шулца щодо аґресивної політики його країни супроти сусідів і зажадав слова „для відповіді". Новий амбасадор ЗСА в ОН, емеритований генерал Вернон Волтерс негайно різко відповів еспанською мовою міністрові Нікараґуа. Хаотичні відносини у Центральній Америці з вини Москви і Гавани, що підтримують комуністичний режим у Нікараґуа, напевне будуть ще не раз заторкувані на тій „ювілейній" сесії Генеральної Асамблеї. Масовий з'їзд чужинецьких державних достойників і шпигунів з дипломатичними пашпортами примусив нюйоркську поліцію делеґувати для охорони тих гостей 3,000 осіб та окремо американська державна тайна служба вислала до Ню Йорку 1,500 - 2,000 своїх аґентів. Великий клопіт і сумнівна користь.

Ярослав Курдидик

ПЕРЕОЦІНКА МОДЕРНОЇ ЗБРОЇ

Чимало коментаторів має слушність, коли намагається передати об'єктивну характеристику американської громадської опінії. Вони наголошують, що начебто є майже два різко відмежовані табори. У першому з них частина американців попала під вплив американської ліберальної схоластики і постійно находиться у страху перед „черговою війною". Вона у своєму наївному пацифізмі не тільки, що нехтує, але посувається, аж так далеко, що заперечує право розбудувати ЗСА такі засоби оборони, які „а пріорі" давали б їм запевнення неподоланости, а коли б заіснувала неминуча потреба — безумовної та найуспішнішої відплати ворогові.

Зате в другому таборі, — кажуть коментатори, — зґуртувалися вельми вартісні та з позитивною настановою члени громадянства. Вони не тільки, що дорожать благом країни, але намагаються сприяти її незайманності і силі оборони. Ці люди є у постійних пошуках і намагаються алярмувати і мобілізувати для цього всі порядкуючі моральні і матеріяльні ресурси. Вони намагаються надати теж своєрідний „позитивний тон", так зовнішній, як і внутрішній політиці ЗСА. У своїх стимулюваннях ці люди руководяться аґресивною чіткістю наступальною і пробойовою одержимістю.

У своїх критичних відношеннях цей табір не промовчує ніколи хоч би навіть і дуже гіркої правди і намагається сприяти і розглядати теж всі евентуальні помилки і недоліки в національній обороні, викриває їх і виносить на денне світло для критичного розгляду їх перед народ.

Для прикладу вони у всіх відношеннях сприяють розбудові „зоряної війни", як теж і переведенню проб різнотипної зброї у протисателітній нищівній системі ворога і сюди входять лейзерні промені, експерименти із мініятюрними ракетами, що їх можуть вистрілювати із належної висоти джетові літаки типу Ф-15. Ця вістка найшла свій належний відгук і дуже позитивну оцінку на останній конференції з журналістами, що її відбув президент Реґен, 18-го вересня ц.р.

У розцінюванні продукції модерної зброї, її ваговости і вартостях, ці щиронамірені громадяни із „мовчазної більшости" домагаються із найбільшою рішучістю і наполегливістю, щоби речники з Департаменту оборони і фахові знавці з Пентагону, зупинялися завжди вже заздалегідь та із найбільшим критицизмом перевірювали всі евентуальні помилки у запляннованих, або навіть і цієї зброї, що є вже у розпочатій продукції. І ось якраз саме тепер секретар Департаменту оборони Каспер Вайнберґер викрив одну із жалюгідних помилок, що коштувала Національну оборону 1.8 більйона долярів.

Мова тут ідеться про самохідну автоматичну гармату або може краще, окремої конструкції танк, вивінуваний двома 40 міліметровими гарматами, з дуже прецизним і скомплікованим радаровим вивінуванням, що мав за мету, наводити приціл і стріляти автоматично до низького літання бойових літаків. Назва цього „чуда" — „Серджент Йорк". Оцінюючи „Серджента Йорк" із тактичного і бойового призначення, його завданням було охороняти всі постачальні колони у прифронтовій смузі перед ворожими літаками, що могли бути вивінувані у різновидні стрільна, або ракети. Після доволі довгих і коштовних експериментів і вже навіть розпочатої першої пробної серійної продукції, виявилося, що „Серджент Йорк", це нікудишня і безвартісна збройна невдача. Продукцію припинено, але втрачено дорогий час і пропали кошти.

Чергова і дуже важлива справа для ЗСА, це приспішена розбудова їхньої фльоти, аж до числа 600 морських бойових і допоміжних одиниць.

Основою, або назвімо це „структуральним і силовим кістяком" сучасної фльоти є вже існуючі т.зв. авіяносні бойові групи. Сюди враховується авіяносець й ескортові кораблі, які його стережуть та оберігають, або у потребі, обороняють. Кожна така „окрема група" коштує біля 30 більйонів дол. За чергою найбільші авіяносці — це „Німіц", „Ентерпрайс", „Айзенгавер" ітд.

Кожний авіяносець має на своєму покладі коло 90 бойових джетових літаків. Із того числа — 50 є призначені для його постійної оборони. Логічно слідкуючи, для евентуальних бойових дій, залишається лише 40. Але ж у практиці виявляється, що навіть із тих 40, є завжди заледве 15-20, які приготувані для кожної противорожої дії. Щоправда, бойова вартість кожної групи зокрема є в тому, що вона спроможна діяти самостійно із самовистачальним повним вивінуванням.

Наразі готовими є три „авіяносні групи", а тепер, як будь-тоби у підготові має постати ще дві додаткові. Але тепер створилася велика опозиція проти розбудови нових груп, бож на простій і критичній мові виявляється просто неймовірна і нічим невиправдана бойова вартість у їхніх діях. Адже ж виходить на яву, що кожний авіяносець розпоряджається тільки 15-20 готовими до боїв літаками, або, що всі авіяносці мають разом тільки діючих — заледве 45-50 літаків.

Із того приводу ведеться дуже завзята боротьба між групою т.зв. „морських консерватистів", які обстоюють думку, щоб і надалі будувати авіяносці і творити з них окремо діючі „бойові групи" — і молодшими „морськими знавцями", які домагаються побудови „москітової фльоти", тобто фльоти, що буде складатися із різнотипних, але зате швидкохідних менших морських одиниць, даючи першенство підводним човнам типу „Трайдент". Вони твердять, що кожний „Трайдент" має у своєму арсеналі стільки ракет роздільного типу „МІРВ", що ними може знищити кожночасно 100-150 велетенських ворожих, індустрійних, мілітарних, або навіть і людських скупчень.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Ірена Книш

Артисти з України на Фолкльорамі у Вінніпезі

Кожного року в серпні приїжджають на Фолкльораму до Вінніпеґу як до міста побратима — з „нашої не своєї землі" львівські артисти, що виступають у павільйоні „Львів". Цього року крім львів'ян завітали вибрані таланти Полтавщини і Закарпаття: співачка Львівської філгармонії Богдана Василина-Хідченко, акордеоніст Сергій Грінченко, соліст-співак Київського радіо й телевізії Василь Бокоч. На відкритті познайомив з ними слухачів ректор львівської консерваторії ім. М. Лисенка Зенон Дашак, якого виголошену по-українському привітальну промову, перекладено на англійську мову. І це тріо солістів виявилось високоякісним. Натомість для українського танку — першенство в цьому році належить павільйонові „Київ".

У „Львові" першу несподіванку зготовив молодий Сергій Грінченко, родом із Полтавщини. Він показав справжній мистецький рівень гри на інструменті, до якого звикли відноситися з погордою („гармошка"!). Свого укладу „фантазію" на українські народні пісні й танкові мелодії („Розпрягайте, хлопці, коні", „Ой, що ж то за шум учинився", „Гопак" і інші) він передавав наче імпровізацію раптовими переходами від танкового до наспівного тону, кольористикою, внутрішньою пульсацією звуків, багатством прийомів сучасних формотворчих засобів, наприклад, звуконаслідувань (як ономатопея в поезії) в іншій композиції „Дощик". В минулому році на міжнародному конкурсі в Парижі, як подавали заповідачі програми, Грінченко здобув золоту медалю. Він виступав на Фолкльорамі не тільки як соліст, але й бездоганно точний, проникливий, цілкий акомпаньятор солістам. Звук акордеону він підносить до фісгармонії а чи до шляхетних органів, ба... й до оркестральних тонів.

Та немає кращого музичного інструменту як людський голос. З появою на естраді дівчини в гуцульській ноші залив залю натхненний патос могутнього, дзвінкого, чистого як гірське повітря драматичного сопрано. Це Б. Василина-Хідченко співала „Карпати". Сила мистецької виразности вичаровувала в уяві слухачів панорами потужних, мальовничих, наших прекрасних гір. З черги, артистка нагородила аплодуючу публіку новою піснею львівського композитора „Шовкова косиця" (гірська квітка). Невимушеними, мелодійними звуками співачка передавала красу викликаних почуттів народних пісень, як теж заповідженої нею „Червоної рути" Володимира Івасюка — переважно в дуетах з солістом радіо і телевізії Василем Бокочем.

Нам невідомо, як довела цього ліричного баритона з приємним тембром дорога з рідного Закарпаття до столичної слави. Проте, як видно, музика не відірвала його від рідної землі, від свого народу. Його репертуар українських пісень був найбагатший, найрізноманітніший; він міг би виповнити програму самостійного виступу. Крім щедрої добірки народних лірично-протяжних, бадьорих, жартівливих (закарпатських, лемківських та інших маловідомих), він познайомив з творами сучасних композиторів, таких як І. Карабиць, талановитий автор високо оціненої симфонії „Сім пісень України", монументального твору про страждальну історію народу. Його „Батьківський поріг" до слів Андрія Демиденка захоплював героїкою патосу, ліричними переливами голосу, інтелектуальністю, лаконізмом. Високою виконавською майстерністю звучали теж П. Майбороди (слова Стельмаха) „Елегія", Ю. Рожавської (сл. В. Григорака) „Бербеничка" й „Пісня про Анничку", І. Поклада (Юл. Рибчинського) „Скрипка грає", „Хай щастить вам", В. Ільїна „Колодязний журавель". З народних варто згадати: „Лучка зелена", „Пішов Іван в полонину", „Де терня, там терня", „День, день, білий день", „Коли тоту команицю сіяли", „Ой, коню, мій коню!", Ой у мої миленької", „Вилітали орли".

Уже наведений сам перелік творів доказує широку, різнобарвну палітру співака, а як володар голосової техніки своєю тональністю й дуже чіткою дикцією він може передавати безліч різнорідних людських почуттів. Але звук треба слухати, а не описувати, як завважив славний Іван Козловський. Якщо не станеться „чудо", щоб Василь Бокоч приїхав на турне до Канади, то можна надіятись, що незабаром почуємо його на платівках, які виготовляються.

Солісти з України привезли нам мистецтво хвилююче й сучасне, що свідчить про досягнення музичної культури в нашому народі, не дивлячись на загальновідоме національно-культурне положення. Прикро однак зазначити, що Вінніпеґ не дуже гостинно прийняв артистів з „Побратима-Львова", не запросивши їх до участі в програмі фінального вечора.

Андрій Качор

ПЕРША ЖІНОЧА КООПЕРАТИВА „ТРУД"

Відзначуючи 100-річчя українського жіночого руху, я досі не завважив ні одної статті на тему української жінки в українській кооперації. А вона була велика, бо відомо, що „жінка тримає три вугли домашнього господарства", а щойно четвертий належить чоловікові. Подібно мається справа з освітою і вихованням дітей і тому хтось мудро завважив, що „батько стоїть вище сотні учителів, але мама стоїть вище від тисячі батьків".

Цю істину розуміли українські кооператори і тому українська кооперація дуже багато часу і уваги присвячувала для організації жіноцтва в усіх видах існуючих кооператив. Верховна кооперативна установа, Ревізійний Союз Українських Кооператив у Львові, між двома світовими війнами, створив навіть окремий Відділ Пропаґаторок Кооперації, який очолювала мгр Ірина Гладка. У Галичині в 1938 році, як подає річний звіт РСУК, працювало 21 пропаґаторок кооперативного руху в 15-ох округах.

Серед різного типу українських кооператив у Західній Україні була теж жіноча кооператива „Труд", про яку варто, а може і треба, сказати кілька слів, як причинок до історії українського жіночого руху.

* * *

З історії знаємо, що жіноча освіта довгі роки, в різних державах, була законом обмежена. Довгі роки не було окремих шкіл для дівчат в Україні, бо їх не було і в інших державах. Це цікава тема, яка заслуговує на окрему студію. Щойно з кінцем XIX сторіччя в Галичині засновано кілька окремих шкіл для дівчат. Були це гімназії, але не було ніякої ремісничої школи, де дівчата могли б набути якогось практичного фахового знання, яке забезпечувало б жінці самостійне життя.

Першою такою спробою було заснування у Львові жіночої промислової кооперативи „Труд". Первісна її назва, до 1914 року, звучала: „Жіноча спілка промислова Труд". Ініціятором до її заснування був інженер-архітект Василь Нагірний, основоположник першої споживчої кооперативи у Львові „Народна Торговля", ремісничого товариства „Зоря", руханково-спортового товариства „Сокіл" і інші. Він, як голова першого ремісничого товариства „Зоря" побачив, що українські ремісники дуже часто одружуються із польками, бо в містах Галичини бракує українських дівчат, які мали б таку ж саму як і вони ремісничо-промислову освіту.

Інженер В. Нагірний у 1894 році звернувся до Клюбу Русинок (пізніше цей клюб і Жіноча Громада дали почин до організації Союзу Українок), що був заснований рік перед тим, з проханням допомогти йому зорганізувати жіночу кравецьку робітню, де наші дівчата могли б учитися кравецтва. Голова Клюбу Герміна Шухевич радо на це погодилася. Цю справу обговорено на засіданні Управи Клюбу 15-го травня 1894 року (так подає В. Нагірний у своїх друкованих споминах), а відтак на загальних зборах, на яких обрано окрему комісію для цієї справи. Ця комісія, окремим обіжним листом, звернулася до різних людей, що займалися економічними справами, за опінією та евентуальну допомогу при організації такого варстату праці. Одначе на цей обіжний лист було тільки кілька відповідей. Комісія довго вагалася, чи братися за це діло. Вкінці вона попросила В. Нагірного виготовити статут для цієї робітні-кооперативи. Над статутом знову довго дискутували, вкінці його схвалено і зареєстровано в торговельному суді щойно в 1900 році під числом 612.

До першої Дирекції цієї кооперативи обрано: Іванну Кокорудзову, Марію Біленьку і інж. Василя Нагірного, ініціятора цеї кооперативи. Головою Ради обрано Герміну Шухевич. І зараз же, по зареєструванні кооперативи, відкрито першу українську кооперативну кравецьку робітню в наріжному домі при вулиці Руській і Підвалля, де пізніше збудовано величавий дім кооперативного банку і асекураційного товариства „Дністер'.

При тій нагоді хочу пригадати, що цей самий „Клюб Русинок", дещо пізніше, зорганізував Товариство Опіки над домашньою прислугою і Товариство „Українська Захоронка" у Львові, дуже важні, хоч мало замітні, нові організа-

(Закінчення на стор. 4)

Василь Качмар

ЗМАГАННЯ ЗА ПАТРІЯРХАТ

IV.

У цьому XX столітті цей останній залишок католицької Києво-галицької митрополії у західній Україні здобула силою антихристиянська Москва. Прийшла насильна ліквідація решти патріярхорівної Української Католицької Церкви. Її одну частину загнано в підпілля, а другу частину прогнано поза границі Московської імперії.

Одначе присуджена атеїстами на цілковите знищення ця Українська Католицька Церква знову, починаючи від 1963 року аж досі, змагалася за своє законне право завершити її патріяршим титулом і правами для скріплення своєї оборони перед атеїстичною Москвою! Одначе як у попередніх століттях так і тепер, проти церковно-душпастирських рацій рятувати загрожену Церкву, висувається юридично-політичні труднощі, мовляв, щоб не шкодити іншим. На жаль, Українську Католицьку Церкву вважається предметом для іншої цілі в церковній політиці.

Формально арґументується, що Києво-галицькій митрополії силою відібрано всю її територію і таким чином Києво-галицький патріярх мусів би мати свій осідок поза українською територією, а це ніби противиться юридичним принципам. Насправді це противиться принципіяльному становищеві Римській Курії після упадку Константинополя 1453 року. Тоді бо в Римі через століття вибирано Константинопільських патріярхів, спершу трьох греків, а після римо-католиків італійців. Римський престол визнавав тоді цих екзильних патріярхів як законних. Це ствердив Папа Олександер VI у своєму листі від 1501 року, що законним патріярхом Константинополя є той римо-католицький єпископ, який з титулом патріярха Константинополя весь час проживає у Римі. (Ватиканський секретний архів, Армаріюм XXXI.).

Отже цікаво, чи якщо б тепер якийсь римо-католицький єпископ у Римі мав титул Києво-галицького патріярха, то чи його законність теж обороняв би Римський архиєрей?, не зважаючи на осідок українського патріярха поза українською територією?

IV

На цьому місці треба відмітити, що після упадку Константинополя, вірні на матірних візантійських землях не визнавали екзильних патріярхів у Римі, але місцевих своїх Константинопільських патріярхів. За те вірні Української Католицької Церкви на її матірних землях визнають своїм первоієрархом Києво-галицького митрополита, прогнаного до Риму і в його особі бажають бачити патріярше завершення своєї Церкви. Виходить, що Римські куріяльні чинники не хотять визнавати того, хто очолює дану помісну Церкву. І так для Києво-галицької митрополії, то є для Церкви Мучениці, яка все ще скапує кров'ю мучеників, у Римі примінюють інший принцип, як до Константинопільської! Інший навіть як до Вірменської. Вірменські католицькі патріярхати повстали і вже довгий час діють і вибирають своїх патріярхів поза своєю матірною територією. У тому випадку Римські дикастерії не стосують юридичних причин-труднощів тільки тому, що не було політичних труднощів.

Яка іронія над справедливістю. Насильне захоплення території, прогнання законних ієрархів, нелеґальне накинення незаконних зверхників, все це толерується, щоб не допомогти покривдженому. Покликаючись на факт, що насиллям позбавлено Українську Католицьку Церкву свободи дії, що атеїстичний уряд переслідує цю Церкву, а водночас мовчанкою леґалізується насильство.

Щобільше, промовчуючи, що Українська Католицька Церква постійно у підпіллі, то є в новітніх катакомбах розвивається на своїй матірній території, посередньо осуджується її мученицьку вірність Христовій Церкві, а підтримується хоч не хоч апостатів. Надобавок лиха ще і перешкоджається, щоб частина Української Католицької Церкви, яка діє поза кордонами атеїстичної імперії, помагала Матірній Церкві. Мало цього, Римські дикастерії, ділять зацілілі на Заході частини Української Церкви, розуміється католицької, на різні окремі юрисдикції, а їх об'єднання з переслідуваною Матірною Церквою інтерпретується так, щоб було важче помагати страждаючій Церкві! Залишаючи отже Переслідувану Матірну Церкву відокремленою, на її власну долю і недолю, таким чином облегшується московським атеїстам її постепенно ліквідувати. Одначе треба сумніватись, чи московський демон злоби й нищення вдоволиться ліквідацією лиш Східніх Церков на окупованих теренах. Черговою жертвою агресії стануть ті Церкви, які своїми юридичними-політичними „арґументами" допомагали ліквідувати свої посестри Церкви.

Якже ж дивно звучить, як голову Церкви Пімена, якої ніколи не леґалізував Римський апостольський престол і яка ніколи не визнавала зверхности чи хоча б єдности з Римським престолом, вшановується тепер без будь-якого юридичного оправдання високим титулом: „Ваша Патріярша Святосте". За те цим, які всю історію терпіли за вірність Католицькій Цервкі, висувається всякі „юридичні" труднощі, щоб ґарантовані патріярхо-рівні Церкви не завершити патріяршим титулом. Виглядає, що більше пошани і рації дається сильному ворогові, як вірному братові. Перевага юридично-політичних принципів над морально-душпастирськими довела до цього, що в першій половині цього тисячоліття колись квітучі християнством країни Близького Сходу зруйнувало азійське магометанство. Ця сама безпринципність Заходу довела до того, що в другій половині цього тисячоліття азійський атеїзм зруйнував католицькі Церкви Східньої Европи. Якщо, отеж, далі заступати християнство політикою, а мораль дипломатією, то не чекаючи навіть наступного тисячоліття, атеїзм може зруйнувати католицтво і християнство Західньої Европи, включно з „містом на сімох горбах". (Про Меморія").

Продовження буде.

ЗАПИСНИК „СВОБОДИ"

Редакції щоденника „Свобода" і „Українського Тижневика" повідомляють своїх читачів, що можна диктувати оголошення, наглі посмертні згадки і термінові вістки, телефонуючи на число (201)434-7022 протягом 24 годин на добу.

НАЙКРАЩА ЗБРОЯ ЗА ПРАВДУ УКРАЇНИ

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

ДОПОМОЖІМО ВИДАВАТИ ЕНЦИКЛОПЕДІЮ УКРАЇНОЗНАВСТВА НТШ!

У місяці вересні, жовтні, листопаді і грудні 1985 року відбудуться ТАКІ ЗУСТРІЧІ українського суспільства з чільними представниками РЕДАКЦІЇ І ВИДАВНИЦТВА ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА, як також УПРАВИ ЦЕНТРАЛЬНОГО ПАТРОНАТУ НТШ-САРСЕЛЬ у Торонті, Онтаріо, Канада:

1 субота	28 вересня	Ньо-Йорк	ЗСА
2 неділя	29 вересня	Чікаго	ЗСА
3 субота	5 жовтня	Філядельфія	ЗСА
4 неділя	6 жовтня	Торонто	Канада
5 п'ятниця	11 жовтня	Едмонтон	Канада
6 неділя	13 жовтня	Вінніпег	Канада
7 субота	19 жовтня	Клівленд	ЗСА
8 неділя	20 жовтня	Детройт	ЗСА
9 субота	26 жовтня	Балтімор	ЗСА
10 неділя	27 жовтня	Вашінгтон	ЗСА
11 субота	2 листопада	Оттава	Канада
12 неділя	3 листопада	Боффало	ЗСА
13 субота	9 листопада	Тандер Бей	Канада
14 неділя	10 листопада	Ванкувер	Канада
15 субота	16 листопада	Ст. Франціско	ЗСА
16 неділя	17 листопада	Льос-Анджелес	ЗСА
17 четвер	28 листопада	Канбера	Австралія
18 субота	30 листопада	Сідней	Австралія
19 неділя	1 грудня	Брізбен	Австралія
20 субота	7 грудня	Мелборн	Австралія
21 неділя	8 грудня	Аделяіда	Австралія
22 субота	14 грудня	Перт	Австралія
23 неділя	15 грудня	Нортгам	Австралія

• **У ТОРОНТІ** продають квитки на зустріч книгарні: „Вест-Арка", „Арка" і крамниця „Трипілля".

• **ПРОХАЄМО** всі товариства і організації вищеназваних місцевостей не робити в поданих днях ніяких своїх імпрез.

• Тому, що „Енциклопедія Українознавства" і її похідні англомовні видання: "Ukraine, a Concise Encyclopedia" і "Encyclopedia of Ukraine" **ВИЗНАНІ** як найважливіші твори діяспори, що служать вільному світові і служитимуть Вільній Україні, **ВАША** допомога це почесний обов'язок кожного з нас. Чи ВИ його вже виконали? Якщо ні — просимо ввічливо, зробіть це ще сьогодні.

УПРАВА ЦЕНТРАЛЬНОГО ПАТРОНАТУ НТШ-САРСЕЛЬ у Торонті

Адреса для інформацій і висилки листування:
Patronat NTSh, 16 Bracondale Hill Rd., Toronto, Ontario, M6G 3P4, Canada

ЖЕРТВУЙМО ВСІ ЩЕДРО! ЗАРАЗ!

ДОПОМОЖІМО СТВОРИТИ ВІЧНИЙ ФОНД ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ!

В Римі...

(Закінчення зі стор. 1)

Панахида за всіх поляглих у боротьбі за волю України, а зокрема за Романа Шухевича — Тараса Чупринку.

Святочна академія і духовний концерт відбувся пополудні у „Домус Пачіс". Про Патріярха Йосифа промовляв його вірний приятель, не-українець, о. Веренфрід ван Стратен, основоположник організації „Церква в потребі". Отець у англійській мові говорив про важливість Патріярхату, про силу солідарности та закликав українську молодь до підтримки УКЦеркви. Цитуючи Патріярха Йосифа, о. ван Стратен говорив про Церкву в Україні та про надходяче Тисячоліття Хрищення Русі-України та важливість торжественних святкувань у 1988 році.

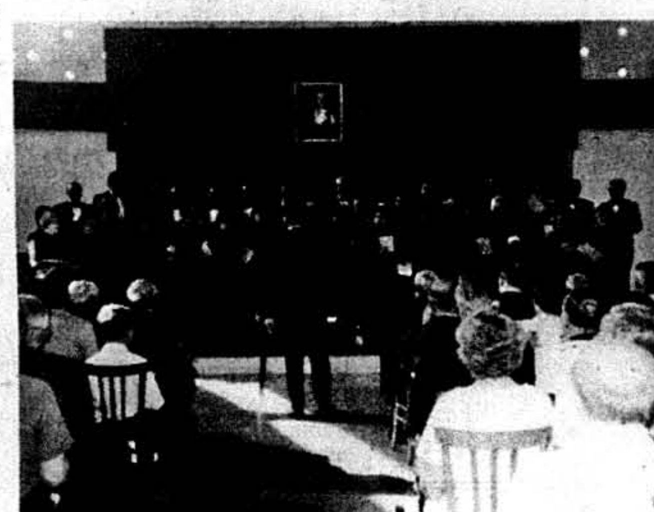
Ректор УКУ о. архимандрит Іван Хома теж виголосив промову про життя Патріярха Йосифа, про важливість молитви, про майбутність УКЦеркви, кінчаючи словами до Патріярха Йосифа: „Знаємо, що Ви наш Батько і завжди є з нами".

У мистецькій частині програми хор „Прометей" з Чикаго виступив із піснями „Блаженні людіє" Бортнянського, „Кант про Зарваницьку Божу Матір" — Р. Купчинського, „Жалібний марш", слова Л. Українки, музика Лисенка, „Покаяння" Веделя та „Пречистая Діво Мати", А. Вахнянина. Хором диригував Роман Андрушко, при фортепіяні — Надія Савин.

На поминальній Тризні промовляє о. Веренфрід ван Стратен.

Патріярх Мирослав Любачівський виголошує проповідь.

Владика Любачівський розмовляє з вірними після відправ

Співає хор „Прометей" з Чикаго

Вірші рецитували Люба Коломиєць „Блажен муж" та Зенон Маринець „Помер наш Патріярх" та „Він відійшов".

Тріо при парафії свв. Володимира та Ольги в Чикаго, яке складається із Ганни Маринець, Олександри Савин та Віри Сурівки, заспівали „Лелеченьки" та „Баляду про Мальви". Відтак виступила піяністка Юліяна Осінчук з Ню Йорку, виконуючи твори Баха, Шопена, Ревуцького та Косенка.

Заключне слово виголосив Блаженніший Мирослав Іван, а за своєю традицією о. ван Стратен стояв при виході із залі збираючи на фонд „Церква в потребі". Всі приходи він здав на потреби Укр. Кат. Церкви.

У понеділок, 9-го вересня, продовжувалася сесія мирян з доповідями проф. Маркуся про „Церковні братства і сестрицтва — мирянські організації", Богдани Крушельницької з Англії на тему „Жінка в нашій Церкві сьогодні", та „Сучасна молодь в УКЦеркві", яку виголосила Оля Попель із Чикаго.

В ці дні Релігійне Товариство св. Софія, Товариство св. Андрея, Українське Богословське Наукове Товариство відбули свої засідання в авлі УКУ.

Наради молоді почалися в понеділок по полудні у „Домус Пачіс". До зібраних біля 50 молодих людей говорив о. архимандрит Любомир Гузар, а відтак виринула цікава дискусія про проблеми молоді у Церкві сьогодні.

У понеділок також відбулася у „Домус Пачіс" пресконференція, зорганізована Дарією Кузик. Представники Ассошієйтед Пресс, „Тайму", радіо Бі-Бі-Сі та „Радіо Вільна Европа" прибули на конференцію, як і журналісти української преси.

Увечері цього дня група вірних поїхала до собору св. Софії, де відбулася Панахида в пам'ять поета-дисидента Василя Стуса.

Патріярх М. Любачівський ще мав авдієнцію з вірними з різних країн, а головно з вірними з Англії, які є у контакті з Єпископом Августином Горняком.

У вівторок, 10-го вересня, наради закінчилися і багато вірних вернулися домів.

Український Рим затих, але на недовго, бо від 22-го вересня на два тижні приїхали сюди єпископи УКЦеркви на свій Синод.

Увага! Увага!

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

КОМІТЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ ГОЛОДУ в УКРАЇНІ
повідомляє українські установи, організації і все громадянство, що англомовний документальний фільм „Жнива розпачу" ("Harvest of Despair")

можна вже набути в таких розмірах і цінах:

16 мм. одногодинний фільм — 960 дол.
½ інчова касета (VHS) або Бета — 200 дол.
¼ інчова касета VHS або Бета — 100 дол.

Випозичення фільму і одноразове показання — 200 дол. До цієї ціни включено квитки вступу і листівки про зміст фільму в двох мовах. Кошти пересилки окремо.

Комітет оцим звертається до всіх громадських організацій та індивідуальних осіб з проханням набути цей фільм або фільмові касети для своїх потреб у громадській праці і праці над вихованням молоді. Особливо варто подбати про те, щоб середні школи, коледжі та університети набули цей фільм і включили його до своїх програм навчання. З уваги на вражаючу документальність голодової трагедії українського народу під російсько-большевицькою дійсністю, Комітет хотів би вручити фільмову касету якнайбільшій кількості сенаторів, конгресменів, послів та впливовим особам англомовного світу. З цією ціллю шукаємо спонзорів, які оплатили б одну або більше касет і тим самим спричинилися б до поширення інформації про геноцид, якого Москва довершила над українським народом. Комітет ставить собі за завдання опрацювати цей фільм на низку інших мов та збирати дальшу документацію про злочини Москви супроти України. Від успішного продажу фільму і касет про голод в Україні залежить дальша діяльність Комітету.

Замовлення, кореспонденцію і пожертви проситься пересилати на адресу:

UKRAINIAN FAMINE RESEARCH COMMITTEE,
ST. VLADIMIR INSTITUTE
620 Spadina Avenue, Toronto, Ont. M5S 2H4, Canada

ПОПУЛЯРНІСТЬ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА, лідера проґресивно-консервативної партії Канади Браєна Малруні зменшилась останнім часом. Б. Малруні тепер провадить конференції свого кабінету в різних частинах Канади, щоб таким чином здобути втрачену популярність і довір'я канадців, яке він мав під час виборів. Незважаючи на це, Малруні дістає компліменти із ЗСА за те, що він звільнив нафтову індустрію від податків у західніх провінціях.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР АНГЛІЇ Марґарет Тачер була присутня на церемонії підписання угоди про продаж Йорданії бойової техніки і військового обладнання на суму 360 мільйонів долярів. Угода була підписана міністром фінансів Йорданії і амбасадором Англії. Потім була влаштована повітряна парада, в якій взяли участь йорданські літаки. Представники йорданської армії плянують ще підписати додаткові контракти з 70-ма англійськими компаніями, які будуть забезпечувати її зброєю.

30-го вересня 1985 року на свято Св. Софії і Її дочок припадає 22-га сумна і болюча річниця смерти.
По тяжкій недузі відійшов у Вічність
наш Найдорожчий ТАТУСЬ, ДІДУСЬ

бл. п.

ФЕДІР ГАЛУЩЕНКО

Покійний був прикладним татусем, дідусем і прикладним християнином УПЦеркви до останньої хвилини.
Залишив у великому смутку ближчу Родину в Америці та дальшу Родину в Україні.
Хай буде земля Америки Йому легкою.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Чикаґо, Ілл. — РОДИНА

У глибокому смутку повідомляємо
усіх Приятелів і Знайомих,
що 17-го вересня 1985 р., по довгій недузі,
проживши 39 літ, відійшла від нас у Вічність
наша Дорога
ДОНЬКА, СЕСТРА, ТЕТА І СЕСТРІННИЦЯ

бл. п.

РОКСОЛЯНА МУШТУК

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися 21-го вересня в українській католицькій церкві Непорочного Зачаття в Гамтремку, Миш., а опісля на Мт. Олівет цвинтарі.

Залишила в смутку:
маму — ЕВГЕНІЮ
братів — БОРИСА І ОЛЕГА
тету — ОЛЬГУ ЧОРНІЙ з дітьми
братаницю — ДЖЕНІФЕР

Щиро дякуємо Достойним Отцям за похоронні відправи.
Ми вдячні Усім, за вислови співчуття і пожертви на добродійні цілі в пам'ять покійної Роксоляни.

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 24-го вересня 1985 р. відійшов у Вічність по довгій тяжкій недузі,
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО, ВУЙКО І СТРИЙКО

бл. п.

Теодор Еліяшевський

уроджений 15-го червня 1900 р. в Гуменці коло Черча, Львівського повіту, бувший власник друкарні „Час" у Львові, політичний в'язень, співробітник у підпільній праці у Львові.

ПАНАХИДА у четвер, 26-го вересня 1985 р., о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні Насевичів при Френклін і Браун вулицях у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН у п'ятницю, 27-го вересня 1985 р., о год. 8:30 ранку до катедри Непорочного Зачаття ПДМ, а звідтам на цвинтар Вест Лорел Гілл у Філядельфії, Па.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — МАРІЮ
сина — ЮРІЯ з дружиною КЕРОЛ та дітьми ЮРІЄМ І ІЛІЄЮ
доньку — МАРТУ КЕЙГІЛ з донею Лярисою
сестрінка з жінкою і синами
братанків в Америці і Україні

З глибоким смутком повідомлюємо Родину, Друзів та Знайомих, що на 61-му році,
несподівано, відійшов у Вічність,
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО, БРАТ, ШВАҐЕР І КУЗИН

бл. п.

ОСИП ГАНЯК

народжений 9-го лютого 1924 року в Україні, Галичина,

член Організації СУМ в Бельгії та активний член ООЧСУ в Америці, жертвенний на національні і церковні цілі. Служив чесно ціле своє життя для Української Нації та свого народу.

ПАНАХИДА: п'ятниця, 27-го вересня 1985 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин — Union Funeral Home, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J. 07083

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ — в суботу, 28-го вересня 1985 р. — год. 9:30 ранку СЛУЖБА БОЖА в українській католицькій церкві св. Ів. Хрестителя при Sanford Avenue, Нюарк, Н. Дж., а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
дружина — ОЛЯ
сини:
БОГДАН з дружиною ДЖОЙС,
з дітьми — ДЖАНЕТ І ТІНА
ВАСИЛЬ
СТЕФАН з дружиною ГАЛЕЮ і донькою ХРИСТИНОЮ
лишив в Україні:
сестри:
МАРІЙКА
КАТЕРИНА
ЛЮБА
брати:
ІВАН
ДМИТРО
ВАСИЛЬ
ВОЛОДИМИР
І МИКОЛА
шваґер — МИХАЙЛО СТОРОЖУК з родиною
Кузини і дальша Родина та Друзі в Америці, Канаді та Україні

В Чикаго створено фундацію українських студій в Іллинойському університеті

Чикаго. — У вівторок, 27-го серпня ц.р., відбулися тут Основуючі збори Фундації Українських Студій в Іллинойському університеті.

Збори скликав і ними проводив вибраний на сходинах Ініціятивної групи (26-го червня ц.р.) Організаційний комітет у складі: д-р Роман Кобилецький, голова, та інж. Володимир Огаренко й інж. Ярослав Іляшевський, члени. В нарадах зборів взяли також участь представники Комітету Української Науково-Дослідної Програми при Іллинойському університеті (УНДП), її основник і голова проф. д-р Дмитро Штогрин та члени Комітету УНДП — професори Богдан Рубчак і Володимир Мінкович.

Запрошений до вступного слова, проф. Штогрин поділився з присутніми своїми думками про сучасний стан українських студій та дослідів з української проблематики на американському континенті, зокрема в ЗСА, порівнюючи їх з такими ж студіями й дослідами інших національностей в цій країні. При цьому він поінформував присутніх про діяльність УНДП, стан студій українських дисциплін в Іллинойському університеті та можливості розбудови цих студій і науково-дослідної праці в цій високій школі на обох її кемпусах.

Після цього розвинулась широка дискусія, в якій крім названих осіб висловились і подали свої цінні думки проф. М. Семчишин, д-р П. Моцюк, інж. І. Деркач, мґр В. Ничай, д-р Б.Ю. Олексюк, інж. І. Сарвадий, д-р П. Надзікевич і мґр М. Примак. Дискутанти зосередились у своїх виступах передусім над відміченням дуже сприятливих умовин розгорнення науково-дослідної праці й курсів української мови й літератури та інших дисциплін українознавства, які, завдяки зусиллям і довголітній примірній праці українських професорів, існують в Іллинойському університеті. Одночасно вони подали думки й конкретні пропозиції щодо організації окремої фундації, яка повинна б стати фінансовою базою для дальшого розгорнення широко запланованої діяльности УНДП та поширення курсів згаданих дисциплін. Пропонована фундація повинна б стати також джерелом стипендій для дослідників української проблематики та студентів — маґістрантів і докторантів, які вибрали українські предмети своєю спеціяльністю.

Після вичерпання всіх питань у дискусії учасники сходин одноголосно рішили створити фундацію, як недоходову організацію і в висліді цього рішення, як основники, підписали Акт заснування Фундації Українських Студій в Іллинойському університеті (у скороченню ФУСІУ). Опісля детально обговорено і прийнято статут фундації, який стане основою її праці до часу прийняття опрацьованого правниками корпораційного статуту й заінкорпорування ФУСІУ у стейтовому уряді та федеральному податковому відділі.

Основники фундації вибрали через аклямацію першим її головою д-ра Павла Надзікевича, відомого українській громаді з його діяльности серед української молоді та в культурно-громадській праці. Дальше, у склад Головної управи увійшли одноголосно вибрані такі відомі українській спільноті особи: інж. Іван Деркач, заступник голови; д-р Б. Юрій Олексюк, секретар; інж. Ярослав Іляшевський, фінансовий референт; д-р Тарас Ґаврик, організаційний референт; Дмитро Багрій, референт плянування і д-р Р. Кобилецький, пресовий референт. Вибрано Контрольну комісію у складі: інж. Володимир Огаренко, голова; мґр Мирон Примак, заступник голови, і інж. Іван Сарвадий, секретар.

Дякуючи членам-основникам Фундації за вибір, д-р Надзікевич підкреслив, що її Управа приступить негайно до праці, щоб полагодити всі організаційні формальності з урядовими чинниками та наладнати тісний зв'язок з існуючим вже Відділом Фундації в Міннесоті під керівництвом інж. Володимира Лісовича й ініціятивними групами в інших містах ЗСА з метою створення подібних місцевих відділів ФУСІУ. Нововибраний голова висловив переконання, що українська свідома спільнота відгукнеться щедро на цей шляхетний почин і допоможе фундації виконати не легке, але історично важливе завдання.

Для вигоди жертводавців відкрито вже щадниці конта в українських фінансових установах: в Першому Федеральному українському щадничому банку „Певність" і у Федеральній Кредитовій Касі „Самопоміч". Їхні адреси: 1st Security Federal Savings Bank, 936 N. Western Ave. Chicago, Ill. 60622; Account No. 31872-3; і Selfreliance Federal Credit Union, 2351 W. Chicago Ave. Chicago, Ill. 60622, Account No. 26522.

Крім того відкривається вдячна нагода і можливість для творення стипендій студентам українознавчих предметів та студентам маґістерських і докторських програм.

Згідно з прийнятим статутом, членами фундації можуть бути особи-фундатори, що складуть 5,000 дол. або більше, меценатами особи, що вплатили 1,000 дол. або більше і жертводавці з пожертвою 100 дол. або більше. Складені пожертви можна буде включити у свої податкові зізнання.

Прес. референт.

Підготова до відзначення 1000-ліття Хрищення України Епархії УАПЦеркви у Великобратанії

З благословення первоієрарха Української Автокефальної Православної Церкви Блаженнішого Митрополита Мстислава, Епархіяльне Управління УАПЦ, очолене Владикою Володимиром, єпископом Лондонським, влаштувало 24-го — 25-го серпня ц.р. величаву імпрезу, присвячену започаткуванню відзначення 1000-ліття Хрищення України.

Вже сама зустріч Владики Володимира на двірці в Ноттінгамі нагадала про величність імпрези: Владику Володимира, одягненого в рясу та клобуку, обступили журналісти, багато інших людей, з фотоапаратами та фільмовою камерою. Діти в українських строях привітали Владику та піднесли йому квіти. З двірця усіх, що прибули з Лондону, привезли до будинку Об'єднання. Також прибули духовні отці з своїх парафій.

Обширну залю в приміщенні Об'єднання українців у Великобританії заповнили вірні УАПЦ, представники від поодиноких парафій, запрошені гості, представники суспільно-громадських організацій та установ.

Владика Володимир в сослуженні прот. о. Григорія Гусака та о. Михайла Дяченка відправив Молебень. Співав парафіяльний хор з Ноттінгаму під керівництвом Анатолія Кліша.

Після Молебня Владика Володимир у своєму слові з'ясував обширно значення з'їзду, започаткування підготови до Тисячоліття Хрищення України, підкреслив завдання сьогоднішньої підготови, якій Епархіяльне Управління УАПЦ приділяє велику увагу. Запрошені доповідачі з'ясують становище Православної Церкви в Україні, а УАПЦ зокрема.

Доповіді виголосили: проф. д-р З. Соколик (Мюнхен) — „Автокефалія в Українській Православній Церкві". Доповідач, знавець церковного права, підійшов до історії автокефа ії інших православних церков та в основному зупинився на Автокефалії Української Православної Церкви. Зокрема д-р З. Соколик вказав на труднощі, які існували для отримання Автокефалії Української Православної Церкви.

Проф. А. Жуковський (Париж): „Зв'язки Української Православної Церкви з Вселенським Патріярхом" Доповідач в історично-хронологічному порядку вказав на зв'язки Української Православної Церкви з Вселенським Патріярхом до XX століття. Більш детально зупинився на зв'язках в XX столітті, починаючи від 1917 року. Д-р А. Жуковський особливо наголосив і вказав зв'язки Блаженнішого Митрополита Мстислава з Вселенським Патріярхом після закінчення Другої світової війни.

Д-р Святомир М. Фостун (Лондон): „1000-ліття Хрищення України". Доповідач за історичними датами ґрунтовно насвітлив події, які привели до Хрищення Руси-України Рівноапостольним князем Володимиром. Він ствердив на підставі літописів, історичних даних та інших писань, що Хрищення Руси-України князем Володимиром Великим було прийняте з Візантії-Константинополя. Звернув також увагу присутніх на те, як московська Патріярхія на сьогодні старається, щоб велич Хрищення України показати на Заході як Хрищення Росії, а значення Києва в тодішні часи мало суттєве.

Мґр Іво Популях (Мюнхен): „Опіка духовними отцями в житті парафій". Тему цю мґр Іво Популях насвітлив переважно на підставі сучасних німецькомовних теоретиків і практиків. Він вказав на явища, які мають місце в житті парафій не лише УАПЦ, а також інших віровизнань - це є відхід від своєї Церкви. Вказуючи на цей невідповідний факт, І. Полулях звернув особливу увагу на ролю духовенства і його діяльности на протязі цілого тижня, подаючи практичні поради, що не лише в Церкві під час Богослуження, але і поза Церквою духовний отець має бути активним.

Після доповідей приділено час на питання, з чого скористали деякі присутні, на які прелеґенти дали вичерпні відповіді.

Владика Володимир молитвою закінчив другу частину програми першого дня.

Високий рівень доповідей з їхньою тематикою припав до серця присутніх та посіяв зерно віри для своєї активностя в праці та щедрій жертвенности, щоб виконати нашу підготову до Світлого Ювілею і зустріти наше Хрищення в 1988 році та щойно тоді сказати: „Дякую Тобі, Всевишній Боже", що Ти дав мені надхненників у 1985 році, котрі спонукали мене стати активним у підготовці і я сьогодні з великою радістю зустрічаю цей великий християнський Празник всієї України"..

Це перша в житті імпреза з рамени УАПЦ на цьому терені, про яку довго розважатимуть її учасники.

Особливо треба вказати на зміст доповідей, бо кожна з них була проводженням попередньої і тим самим вони творили одну цілість.

В неділю, 25-го серпня ц.р. о год. 11.30 Владика Володимир прибув в асисті іподияконів до храму Божого. Діти в національних строях пелюстками квітів посипали доріжку. Перед брамою церковний староста привітав Владику хлібом і сіллю. В церкві прот. о. Григорій Гусак, настоятель Ноттінгамської парафії, вітав Владику Володимира, просив молитов за поневолений український народ та парафіян церкви св. Степана. Владика з усім духовенством пішов у вівтар, благословляючи людей, котрі прийшли, щоб зі своїм Владикою Володимиром помолитися та вознести подяку до Всевишнього за успішний вчорашній день у переведені підготови до величавого відзначення 1000-ліття Хрищення України. Гарно співав парафіяльний хор під керівництвом Анатолія Кліша. На цю Божественну Літургію прибуло понад 500 вірних.

В Літургії Владиці Володимирові сослужили: протопрес. Сильвестер Богатирець, протопрес. Михайло Галиця, митр. прот. Михайло Хуторний, прот. Григорій Гусак, прот. Григорій Лазієнко, о. Михайло Дяченко, диякон о. Матіящук та іподиякони. В церкві був також присутній Владика Кир Августин Горняк в асисті настоятеля ноттінгамської парафії о.Солтиса від Української Католицької Церкви.

По закінчені Божественної Літургії відправлено Молебень.

У своїй проповіді Владика наголосив і пояснив присутнім про підготову УАПЦеркви до Великого Ювілею Хрищення України. Владика закликав, щоб кожний з нас виявив максиммум праці та жерстенности і тим самим вніс гідний вклад у зустріч Тисячоліття.

По Богослуженні в обширній залі Об'єднання понад 175 осіб взяло участь в обіді. Владика Володимир в асисті протопресвітера Михайла Галиці увійшов до залі. Постанням з місць присутні привітали його. Після молитви хор проспівав „Отче Наш", а Владика поблагословив страви та підніс тост за Первоієрарха УАПЦ Митрополита Мстислава. Обідом провадив Андрій Костюк, секретар Об'єднання українців у Великобританії.

Багато присутніх виступили з привітами і побажаннями Владиці Володимирові та Епархіяльному Управлінню УАПЦеркви з нагоди започаткування підготови до відзначення Ювілею. Потім Владика зачитав привіти, які прийшли поштою від духовних та світських осіб.

Зі словом подяки Владика Володимир звернувся до присутніх на залі, дякуючи доповідачам, організаторам імпрези, всім, хто вітав заходи підготови до відзначення 1000-ліття Хрищення України, Владиці Августинові за присутність.

На закінчення Владика роздав Грамоти хористам ноттінгамської парафії та з парафії Дербі за їхню віддану працю для Церкви. Закінчено прийнятя молитвою.

Хор „Дніпро" під диригентурою Афанасія Корольчука дав прекрасний концерт. Зіграність голосів у виконанні пісень зробило велике враження на присутніх.

Не зважаючи на те, що заля, переповнена людьми, в цей час своїм резонансом не підходила до концертового виступу, все ж таки „Дніпро" в своє 40-річчя заслужив на признання.

В концерті виступили також брати Постоляни, які відіграли декілька пісень на бандурі. Техніку та зіграність бандуристів присутні нагородили бурхвилими оплесками.

Владика Володимир дякуючи хорові за чудово виконанні пісні, вказав на значення рідної пісні в житті українського народу. Тривалими оплесками закінчено програму концерту хору „Дніпро", а також і програму величавої імпрези, присвяченої підготові до відзначення 1000-ліття Хрищення України. Віримо, що з таким підходом до зустрічі славного Ювілею в 1988 році будемо мати успіх і в його відзначенні.

Свято закінчено відспіванням національного гимну.

Андрій Костюк

Перша...

(Закінчення зі стор. 2)

ції. Головними діячками цього клюбу були Г. Шухевич, М. Біленька, О. Барвінська, М. Грушевська, О. Лучаковська, В. Коцовська, О. Гнатюк, З. Майковська, О. Роздольська й інші.

У 1905 році кооператива „Труд" закупила для себе гарний дім у Львові, Ринок ч. 39 за 125,000 австрійських корон і туди перенесли кравецьку робітню та канцелярію управи. Тут „Труд" розгорнув ширшу працю. У партері відкрив крамницю з додатками до жіночих робіт, на першому і другому поверхах приміщено майстерні суконь і білля, салон моди та бурсу для позамісцевих дівчат. Душею в перших роках праці цієї нової установи була І. Кокорудзова. Спонзорами „Труду" (для покриття коштів бурси і адміністрації) в перших роках були „Народна Торговля" і „Дністер".

У 1910 році І. Кокорудзова вийшла з управи, а її місце зайняв постійний платний директор Ярослав Вітошинський, а його заступником була Олімпія Лучаківська. У тому ж часі переорганізовано вечірню промислову школу на цілоденну спершу дворічну, а відтак трирічну.

• • •

Після Першої світової війни кооператива „Труд" відновила свою діяльність і поширила її на інші міста Галичини. „Труд" далі утримував бурсу і від 1929 року провадив трирічну жіночу ремісничу школу під проводом Олени Залізняк. Кооперацію в цій школі вчила Евгенія Вербицька, службовичка РСУК. До школи приймали 14-18 літніх дівчат із закінченою семиклясовою школою на науку кравецтва і білизнярства. Школа мала практичний характер, але давала і загальну освіту. Абсольвентки цієї школи, після дворічної практики, могли відкривати свої власні майстерні.

Про господарську діяльність „Труду", не маючи її фінансових звітів, не можу нічого сказати. Знаю тільки, що Надзірну Раду, після Г. Шухевич, між двома світовими війнами очолювала Евгенія Макарушка (з дому Мулик), відома громадська діячка, а управительком школи була Олена Залізняк (з дому Охримович) до самої Другої світової війни.

Гадаю, що ще живуть деякі провідні члени цієї кооперативи і вони може щось більше про неї напишуть, бо ця кооператива і її школа заслуговують на дещо більшу статтю.

На закінчення згадаю, що подібну українську промислову школу вели ще Сестри Василіянки у Львові, а до Першої світової війни діяла Жіноча Школа Домашнього Господарства в Угорцях Винявських під проводом Т-ва „Просвіта" у Львові. Були ще й інші спроби, але це вже окрема тема, яку може хтось з учителів тих шкіл опрацює і подасть до загального відома, як причинок до історії українського жіночого руху.